B&W.nr. 10.0875, d.d. 31 augustus 2010
BB.nr. 10.062

Burgemeester en B&W-aanbiedingsformulier

Onderwerp Intentieverklaring Ondersteuning Mantelzorg Leiden

Burgemeester en wethouders besluiten

In te stemmen met de door initiatiefnemers de Leidse Vereniging van Mantelzorgers, Stichting Radius en Bureau Informele Zorg van Activite ontwikkelde en bijgevoegde intentieverklaring, waarin betrokken organisaties afspreken te streven naar het verder ontwikkelen en in stand houden van een samenhangend en nauw op de behoefte aansluitend ondersteuningsaanbod voor de mantelzorgers in Leiden.

De burgemeester besluit

aan de wethouder Jeugd, Zorg en Welzijn machtiging te verlenen om de intentieverklaring Ondersteuning Mantelzorg Leiden te ondertekenen.

Samenvatting
Op 22 april 2010 hebben de organisaties die de Leidse mantelzorgers ondersteuning bieden (informatie, advies en begeleiding, emotionele steun, educatie, praktische/financiële/materiële hulp, vervangende of respijtzorg), de intentieverklaring "Ondersteuning Mantelzorg Leiden" ondertekend. Hiermee werd het startschot gegeven aan een reeks van onderzoeken, activiteiten en afspraken die tot doel heeft het werk van mantelzorgers te vergemakkelijken en overbelasting te voorkomen.
Aan de basis van dit proces staan initiatiefnemers de Leidse Vereniging van Mantelzorgers, Stichting Radius en Bureau Informele Zorg van Activite. In de afgelopen maanden sloten andere betrokken partijen zich aan bij deze keten.
Mevrouw Roos van Gelderen, wethouder van Jeugd, Welzijn en Zorg, heeft nu ook de intentieverklaring ondertekend. Hiermee onderstreept het College van Burgemeester en Wethouders het belang en de waarde van het werk van mantelzorgers voor de samenleving en ondersteunt het de initiatiefnemers in hun streven te komen tot een Leids Mantelzorgakkoord.
Mantelzorgers zijn mensen die in hun vrije tijd extra (niet professionele en niet betaalde) zorg bieden aan naasten met beperkingen en/of gezondheidsproblemen, bijvoorbeeld aan hun partner, (schoon)ouder, (klein)kind, vriend of buur.

Intentieverklaring Ondersteuning Mantelzorg Leiden

Mantelzorg: Doe het samen

Inleiding

In 2000 is er een Convenant Ondersteuning Mantelzorg Leiden gesloten tussen bij de ondersteuning van mantelzorgers betrokken partijen. Als uitvloeisel van dit convenant zijn er verbeteringen gekomen in de ondersteuning van mantelzorgers. De tijd heeft echter niet stilgestaan. Zo zal er door demografische en maatschappelijke ontwikkelingen In de toekomst een nog sterker beroep worden gedaan op mantelzorgers. Mantelzorgers zullen bijv. ook veel meer werk en mantelzorg gaan combineren. Het is daarom niet toevallig dat de ondersteuning van mantelzorgers een van de prestatievelden is van de WMO. De gemeente is verantwoordelijk voor de invulling van dit prestatieveld. De ondersteuning van mantelzorgers zal daarom opnieuw bekeken en ingevuld worden. Daarbij zullen alle partijen die betrokken zijn bij de ondersteuning van mantelzorgers hun bijdrage leveren. Deze intentieverklaring voorziet daarin.

Mantelzorg

Mantelzorg is de extra zorg die voortvloeit uit een sociale/familiaire relatie en wordt verleend aan naasten met beperkingen en/of gezondheidsproblemen. Tussen mantelzorger en zorgbehoevende naaste bestaat een persoonlijke band van verschillende aard: partner, ouder, kind, kleinkind, familie, vriend. Mantelzorg wordt niet verleend vanuit een beroep en is niet betaalde arbeid. Mantelzorg kan allerlei vormen van zorg/hulp omvatten zoals huishoudelijke hulp, praktische steun, verzorging, verpleging, begeleiding, emotionele steun, toezicht.

Doelstelling

De bij de “Intentieverklaring Ondersteuning Mantelzorg Leiden” betrokken organisaties stellen zich tot doel het verder ontwikkelen en in stand houden van een samenhangend, zo compleet mogelijk en nauw op de behoefte aansluitend ondersteuningsaanbod voor de mantelzorgers in Leiden.
Om dit doel te realiseren wordt:

- Gezamenlijk nagegaan welke ondersteuning aan mantelzorgers nu en in de toekomst geboden zou moeten worden. De “basisfuncties lokale ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk”, zijn daarbij richtinggevend;

- Het aanbod en de samenwerking tussen de verschillende organisaties op elkaar afgestemd zodat een inzichtelijk aanbod aan ondersteuning aan mantelzorgers gepresenteerd kan worden.

Te bereiken resultaat

- De ondersteuning aan mantelzorgers voldoet aan de eisen van de tijd, de behoefte van de mantelzorgers en houdt rekening met toekomstige (maatschappelijke) ontwikkelingen.

- Ondersteuning die op eenvoudige wijze door mantelzorgers kan worden ingeroepen en die flexibel inspeelt op de behoefte van de mantelzorgers en mogelijk veranderende situaties waarvoor mantelzorgers kunnen komen te staan.

- Het resultaat moet in 3 jaar na de start van de werkzaamheden zijn bereikt en wordt vastgelegd in het “Mantelzorgakkoord Leiden”.

Uitgangspunten

- De brief van de Staatssecretaris van VWS Mevr.Bussemaker (oktober 2007) “Voor elkaar: Beleidsbrief mantelzorg en vrijwilligerswerk 2008-2011”.

- De medio 2009 door de Staatssecretaris van VWS gepresenteerde “Basisfuncties lokale ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk”. Het doel van de basisfuncties voor

mantelzorgondersteuning is om aan te geven welke ondersteuning aan mantelzorgers in elk geval geboden zou moeten worden. Elke gemeente heeft tot taak hieraan in de concrete praktijk invulling te geven.

- Beleidsplan Wet Maatschappelijke ondersteuning 2008-2011: “Parrticipatie Centraal”van de gemeente Leiden.
- “Stand van zaken notitie Mantelzorgondersteuning” gemeente Leiden oktober 2009.

Werkwijze

- Van elke basisfunctie zal moeten worden vastgesteld welke partijen bij de invulling ervan zijn betrokken, wat de stand van zaken bij de invulling is, welke stappen worden ondernomen om tot volledige invulling te komen, in hoeverre er overlappingen tussen organisaties zijn, of betere afstemming nodig is en hoe tot een helder aanbod aan mantelzorgers kan worden gekomen. Na het opstellen van een situatieschets m.b.t. een bepaalde basisfunctie zullen werkgroepen worden ingesteld die voorstellen zullen uitwerken voor verbeteringen.
- Prioriteit zal worden gegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers die behoren tot kwetsbare groepen. Kwetsbare groepen mantelzorgers zijn mantelzorgers die er alleen voor staan en geen hulp hebben van anderen, vijfenzeventig-plussers die voor een partner zorgen, ouders en partners van mensen met een psychiatrische aandoening, werkende mantelzorgers die voor een partner of kind met een chronische ziekte zorgen, jonge mantelzorgers met de zorg voor een ziek familielid, allochtone mantelzorgers. De situatie m.b.t. elk van deze groepen zal successievelijk worden beschreven en daarna zullen werkgroepen verbetermogelijkheden uitwerken.
- De werkgroepen bepalen hun eigen werkwijze, voorzitterschap en secretariaat.
- De werkgroepen zullen ook de vraag beantwoorden hoe mantelzorgers met het ondersteuningsaanbod het beste kunnen worden bereikt.
- De regie is in handen van de gemeente. De projectleiding en secretariaat worden bij het Bureau Informele Zorg Activite ondergebracht. Gemeente, projectleider en een afvaardiging van de initiatiefnemers van de LVvM, Activite en St. Radius vormen de Kerngroep Mantelzorg. De kerngroep bepaalt de samenstelling van de werkgroepen, het tijdpad, stelt een opdracht aan de werkgroepen vast, bepaalt de prioriteitsvolgorde, bemiddelt bij het verkrijgen van faciliteiten, bewaakt de voortgang, neemt de rapportages van de werkgroepen in ontvangst en beoordeelt of het resultaat in overeenstemming is met de gegeven opdracht.
- De kerngroep legt de resultaten van de werkgroepen met eventuele aanbevelingen voor verdere actie ter goedkeuring voor aan de bij de intentieverklaring betrokken partijen en bewaakt of de afspraken worden nagekomen. Indien de voortgang of het bereiken van resultaten belemmerd wordt door tegenstrijdige belangen doet de kerngroep een voorstel voor een oplossing aan de betrokken partijen.
- Na overeenstemming tussen alle betrokken partijen worden afspraken voor verbetering van de ondersteuning van mantelzorgers en samenwerking tussen partijen vastgelegd in deelconvenanten, die door de partijen worden ondertekend. De deelconvenanten vormen de onderdelen van het “Mantelzorgakkoord Leiden”. De kerngroep stelt de deelconvenanten op.
- De kerngroep draagt zorgt voor een meerjarenplan en een activiteitenplan voor een komende periode van een jaar en legt deze aan de partijen voor.

- De bij de intentieverklaring betrokken partijen vormen de stuurgroep mantelzorg; de stuurgroep komt 2x per jaar in vergadering bijeen onder leiding van een onafhankelijke voorzitter aangewezen door de gemeente. De bijeenkomsten worden voorbereid door de kerngroep. De deelnemers aan de bijeenkomsten zijn gemachtigd namens hun organisatie beslissingen te nemen. De vergadering beslist over het werkplan, beoordeelt de bereikte resultaten aan de hand van een rapportage van de kerngroep en probeert een oplossing te vinden bij zich eventueel voordoende conflicterende belangen.

- De stuurgroep draagt zorg voor deelnemers die met mandaat vanuit hun organisatie in de werkgroep zitting nemen.

Status Intentieverklaring
De ondertekening van deze intentieverklaring geeft het startschot voor de werkwijze en activiteiten zoals hierboven geschetst. Het is een 'groeidocument', in de zin dat voortschrijdend inzicht aanleiding kan zijn nieuwe bepalingen op te nemen.
Andere partijen die voor de ondersteuning van mantelzorgers van belang zijn kunnen zich gedurende het proces nog aansluiten.

Bij de Intentieverklaring betrokken partijen (1e jaar)

- Gemeente Leiden
- Leidse Vereniging van Mantelzorgers
- Stichting Radius
- Activite
- GGZ Leiden en omstreken
- Libertas Leiden
- Topaz
- Roomburgh
- Kwadraad
- MEE
- GGD Hollands Midden

Versie 8 april 2010

Burgemeester

MACHTIGING

De Burgemeester van Leiden,

gelet op het bepaalde in artikel 171, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet, machtigt hierbij

mevrouw R. van Gelderen, wethouder Jeugd, Welzijn en Zorg

om namens hem

de intentieverklaring 'Ondersteuning Mantelzorg Leiden' te ondertekenen.

Leiden, 31 augustus 2010

drs. H.J.J. Lenferink
Burgemeester van Leiden